

Forhold komme i Betragtning, at den kongevalgte Borgmesters Stilling efter den nuværende Ordning af dette Forhold er knyttet meget nøje til hele Sammenligningen af Byraadet. Vi kunne heller ikke tro, at man, naar man skulde lovgive om dette Forhold, vilde lade dette Punkt staa uforandret. Det er disse Betragtninger, der have gjort, at Udvalgets Flertal er blevet enigt om at tilraade ikke for Tiden at fremme denne Lov. Dertil kommer endnu den Betragtning, at der til Rigsdagen er indkommet en Begæring fra Landets Købstadforening om, at der maatte gives denne eller i alt Fald delegerede fra Købstæderne Beslighed til at drøfte hele dette vigtige Anliggende, inden Rigsdagen tager endelig Stilling til Sagen. Det har forekommet Udvalgets Flertal rigtigt at tage Hensyn dertil, ikke saaledes, at man i det uendelige skulde vente paa en Udtalelse fra denne Forening. Vi erkende, at efter den Stilling, Folketinget har taget til denne Sag, bør den Forhandling, som ogsaa ønskes fra Udvalgets Side, ikke udsættes for længe, men det forekommer os paa den anden Side ganske urigtigt, naar et saa alvorligt Ønske er fremkommet, at arbejde videre paa nærværende Sag. For mit personlige Bedkommende maa jeg tilføje, at Sagen forekommer mig at være saa bethydelig, at jeg vilde anse det for rigtigt, hvis disse Forhold skulle ordnes, at Regeringen saa tog det i sin Haand. Jeg tror, det vil være meget uansælig for Rigsdagens enkelte Afdelinger. Til disse Bemærkninger skal jeg indstrænke mig og paa Udvalgsflertallets Vegne henstille til det høje Ting, at vedtage ikke for Tiden at fremme Lovforslaget.

J. Rasmussen: Som ærede Medlemmer ville have bemærket, er der i denne Betænkning et Mindretal, hvortil ogsaa jeg hører, og paa dets Vegne vil jeg bede ærede Medlemmer lægge Mærke til, at vi ikke have sluttet os til Flertallet, fordi de Grunde, der ere anførte, ikke synes os vægtige nok til at lægge et saadant Forslag til Side. Vi ere glade ved Flertallets, navnlig den ærede Formands Udvikling i Betænkningen; men jo mere vi have set paa den, desto klarere staar det os, at Betænkningen netop viser, at den Tanke, der ligger til Grund for dette Lovforslags Fremkomst, er paa sin rette Plads. De Oplysninger, der ere givne f. Eks. med Hensyn til Njebenhavn, der selv vælger sin Formand, vise, at de andre Købstæder i Landet staa tilbage i den Retning, og Oplysningerne, der ere givne med Hensyn til Forholdene i vore Nabolande, hvor de ogsaa selv vælge deres Formand, vise

ogsaa, at vore Købstæder staa tilbage. Naar man endelig i Betænkningen har draget en Sammenligning med Landkommunerne og tilføjet, at disse ere saa stærkt begrænsede af Amtsraadene, er det dog knap nok rigtigt; thi Sognekommunerne ere ikke saa meget begrænsede af Amtsraadet, fordi Amtsraadet ved sin Sammensætning faar sin ene Halvdel gennem Sognekommunerne, og denne Halvdel har Nægtelsesret. Man har haft Tanken henvendt paa, om det ikke skulde rokke ved Statstilshyret i den kommunale Bestyrelse; men der er dog et stort Spring imellem de Ting, naar man ser paa, hvorledes Statstilshyret foregaar i Købstæderne og andre Steder. I Købstæderne sidder Statens Tilshyn som Formand, som Leder af og Deltager i Forhandlingerne og Afstemningen, og man kan nok tænke sig, at naar en Borgmester, der er Akademiker, kommer ud i Byerne og sidder der med Statens Myndighed i sin Person, faar han en Indflydelse, der let kan virke ikke lidt hemmende paa Forhandlingerne, saaledes at de ikke kunne blive saa fri som andre Steder, hvor man selv kan vælge sin Formand. Dette selv at kunne vælge sin Formand vil altsaa have stor Betydning, og hvis vedkommende Borgmester, som kommer ud i en saadan By, egner sig dertil, vil han ganske sikkert ogsaa blive valgt til Formand, og han vil saa sidde i en ganske anden Stilling, end hvis han sidder der som selvstreven Formand. Det at faa en saadan Formand ind i Byraadet, saaledes som han nu for Djeblicket sidder der, kan paa forskellige Steder komme til at se forskelligt ud. Loven paabyder ikke alene, at han skal være den ledende, men den paabyder ogsaa i enkelte Tilfælde, at han skal være Formand for Udvalg, og i enkelte Byraad, hvor man har affattet den Vedtægt, som blev paabudt gennem Loven, og som Indenrigsministeriet i sin Tid bød dem affatte med stort Hensyn, fordi det vilde være en Tid, inden det var heldigt igen at forandre disse Vedtægter — nu ere de snart 30 Aar gamle — i enkelte saadanne Byer har man bestemt, at Borgmesteren, Statens tilsynshabende, er Formand ikke alene i selve Byraadet, men ogsaa i en Mængde Udvalg. Jeg har saaledes kort efter Nytaar — jeg haaber, at den højstærede Formand vil tillade mig at nævne 3—4 Tilfælde — læst i en Provinsavis om Udvalgsvalg i et Byraad, hvorom der stod, at i Kasse- og Regnskabsudvalget er Borgmesteren født Formand, ligeledes i Havnedubvalget, Indvarteringskommissionen, Bygningsskissionsen, Sundhedskommissionen — Borgmesteren er født Formand i alle disse Udvalg. Ærede